

# Matematika 1

## Zadaci za vježbu - 2. dio

### 1 L'Hôpitalovo pravilo

**Zadatak 1.1.** Izračunajte

i)  $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - \cos(x)}{4 \sin(x)}.$  Rješenje =  $\frac{1}{4}.$

ii)  $\lim_{x \rightarrow 0^+} \sqrt{x} \ln(x).$  Rješenje = 0.

iii)  $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x}.$  Rješenje = 1.

iv)  $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{3^x - 2^x}{x^2 - x}.$  Rješenje =  $\ln(2) - \ln(3).$

v)  $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x \operatorname{tg}(x)}{\sin(3x)}.$  Rješenje = 0.

vi)  $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\arcsin(4x)}{\operatorname{arctg}(5x)}.$  Rješenje =  $\frac{4}{5}.$

vii)  $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x^2 e^x}{\operatorname{tg}^2(x)}.$  Rješenje = 1.

viii)  $\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{3 + \ln(x)}{x^2 + 7}.$  Rješenje = 0.

### 2 Lokalni i globalni ekstremi

**Zadatak 2.1.** Odredite (ako postoje) lokalne ekstreme sljedećih funkcija:

i)  $f(x) = x^3 - 3x^2 - 9x + 7,$  Lok. min. (3,-20), lok. maks. (-1,12).

ii)  $f(x) = \frac{x}{2} + \frac{2}{x},$  Lok. min. (2,2), lok. maks. (-2,-2).

iii)  $f(x) = x\sqrt{9-x},$  Nema lok. min., lok. maks. (6,6 $\sqrt{3}$ ).

iv)  $f(x) = e^x + e^{-x},$  Lok. min. (0,2), nema lok. maks.

- v)  $f(x) = \ln(4x - x^2)$ , Nema lok. min., lok. maks. (2, ln 4).
- vi)  $f(x) = x \ln(x)$ , Lok. min.  $(\frac{1}{e}, -\frac{1}{e})$ , nema lok. maks.
- vii)  $f(x) = x + e^{-x}$ . Lok. min. (0,1), nema lok. maks.

**Zadatak 2.2.** Odredite (ako postoje) globalne ekstreme funkcija na zadanim domenama:

- i)  $f(x) = 4x^3 - 3x^2 + 9x + 12$  na  $[-2,1]$ , Glob. min. (-2,-50), glob. maks. (1,22).
- ii)  $f(x) = -2x^5 + 5x^4 + 80x^3 + 1$  na  $[0,7]$ , Glob. min. (0,1), glob. maks. (6,8209).
- iii)  $f(x) = e^{x^3 - 2x^2 - 7x}$  na  $[-\frac{1}{2}, \frac{5}{2}]$ . Glob. min.  $(\frac{7}{3}, e^{-\frac{392}{27}})$ , glob. maks.  $(-\frac{1}{2}, e^{\frac{23}{8}})$ .

### 3 Ispitivanje toka i skiciranje grafa funkcije

**Napomena 3.1.** Za provjeru rješenja ove skupine zadataka studentima se preporuča korištenje sučelja poput Desmos Graphing Calculator-a ili Wolfram Alpha-e.

**Zadatak 3.2.** Ispitajte tok i skicirajte graf funkcije

$$f(x) = \frac{x^2}{2} + \ln x.$$

**Zadatak 3.3.** Ispitajte tok i skicirajte graf funkcije

$$f(x) = \frac{2x^3}{x^2 - 4}.$$

**Zadatak 3.4.** Ispitajte tok i skicirajte graf funkcije

$$f(x) = \frac{x}{e^x - 1}.$$

**Zadatak 3.5.** Ispitajte tok i skicirajte graf funkcije

$$f(x) = e^{\frac{1}{x^2-1}}.$$

**Zadatak 3.6.** Ispitajte tok i skicirajte graf funkcije

$$f(x) = \frac{x^4}{x^3 - 1}.$$

**Zadatak 3.7.** Ispitajte tok i skicirajte graf funkcije

$$f(x) = e^{-2x^2+x+1}.$$

**Zadatak 3.8.** Ispitajte tok i skicirajte graf funkcije

$$f(x) = \frac{x + 1}{x^2 + 1}.$$

## 4 Integrali

**Zadatak 4.1.** Izračunajte integrale sljedećih funkcija:

i)  $\int \frac{e^x + 1}{e^x + x} dx,$

Rješenje =  $\ln |e^x + x| + C.$

ii)  $\int x^3 e^{x^4} dx,$

Rješenje =  $\frac{1}{4}e^{x^4} + C.$

iii)  $\int \frac{x}{\cos^2 x} dx,$

Rješenje =  $\ln |\cos x| + x \operatorname{tg} x + C.$

iv)  $\int \frac{x}{\sqrt{x+1}} dx,$

Rješenje =  $\frac{2}{3}(x-2)\sqrt{x+1} + C.$

v)  $\int \frac{\cos(\sqrt{x})}{\sqrt{x}} dx,$

Rješenje =  $2 \sin(\sqrt{x}) + C.$

vi)  $\int \operatorname{arctg} x dx,$

Rješenje =  $x \operatorname{arctg} x - \frac{1}{2} \ln(x^2 + 1) + C.$

vii)  $\int \frac{x dx}{x^2 + 1},$

Rješenje =  $\frac{1}{2} \ln(x^2 + 1) + C.$

viii)  $\int \frac{dx}{x^4 - 1},$

Rješenje =  $\frac{1}{4}(-\ln|x+1| - 2 \operatorname{arctg} x + \ln|x-1|) + C.$

ix)  $\int \frac{x^4}{(x+1)^3} dx,$

Rješenje =  $-3 \ln|x+1| - \frac{3}{x+1} + \frac{1}{2(x+1)^2} + x + C.$

x)  $\int \frac{x e^{\operatorname{arctg} x}}{(1+x^2)^{3/2}} dx.$

Rješenje =  $\frac{(x-1)e^{\operatorname{arctg} x}}{2\sqrt{x^2+1}} + C.$

**Zadatak 4.2.** Izračunajte određene integrale sljedećih funkcija:

$$\text{i) } \int_0^4 x\sqrt{x^2 + 9} dx, \quad \text{Rješenje} = \frac{98}{3}.$$

$$\text{ii) } \int_0^{\ln 2} \frac{e^x}{\sqrt{e^x + 1}} dx, \quad \text{Rješenje} = 2\sqrt{3} - 2^{3/2}.$$

$$\text{iii) } \int_0^{\frac{\pi}{2}} \cos^4 x \sin^3 x dx, \quad \text{Rješenje} = \frac{2}{35}.$$

$$\text{iv) } \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin 2x \sqrt{1 + \sin^2 x} dx, \quad \text{Rješenje} = \frac{2}{3}(2\sqrt{2} - 1).$$

$$\text{v) } \int_0^{\frac{\pi}{2}} e^x \sin x dx, \quad \text{Rješenje} = \frac{e^{\pi/2} + 1}{2}.$$

$$\text{vi) } \int_0^1 \ln(1 + x^2) dx, \quad \text{Rješenje} = \ln 2 - 2 + \frac{\pi}{2}.$$

$$\text{vii) } \int_0^2 x^2 \sqrt{4 - x^2} dx, \quad \text{Rješenje} = \pi.$$

$$\text{viii) } \int_0^1 \frac{x^2}{x^6 + 2x^3 + 1} dx, \quad \text{Rješenje} = \frac{1}{6}.$$

$$\text{ix) } \int_1^e \frac{\sin(\ln x)}{x} dx, \quad \text{Rješenje} = 1 - \cos 1.$$

$$\text{x) } \int_1^e \ln^2 x dx. \quad \text{Rješenje} = e - 2.$$